

Greg Kincaid

šuo vardu
Kaledos

Šuo vardu
Kaledos

Versta iš:
Greg Kincaid
A DOG NAMED CHRISTMAS
Crown Publishing Group, New York, 2012

*Ši knyga skirta mano žmonai.
Ji mane išmokė daugelio dalykų,
ir vienas jų, gana svarbus, kad
geras šuo teikia džiaugsmą.*

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

© Tekstas, Greg Kincaid, 2008

© Viršelio iliustracija, Sarah Eden Portraits, 2018

Išleista susitarus su *Penguin Random House LLC* padaliniui *Crown Publishing Group* priklausančiu leidybiniu ženklu *Image* ir su *Synopsis Literary Agency*.

Visos teisės saugomos.

© Vertimas į lietuvių kalbą, Vilija Vitkūnienė, 2018

© Leidykla „Niekio rimto“, 2018

ISBN 978-609-441-542-5

Greg Kincaid

Šuo vardu
Kalėdos

Iš anglų kalbos vertė Vilija Vitkūnienė

Vilnius
2018

Prologas

Džeikui, rodos, patiko Konerių šeima, bet kad jis išeis, buvo nesunku numatyti. Ponas ir ponia Koneriai gyveno augančio miesto pakraštyje, kur žemė buvo išdalyta dešimties akry sklypais ir kur žmonės išmesdavo alaus skardines, greitmaisčio likučius ir nusibodusius kambarinius gyvūnus. Džeikas buvo purvinas, išbadėjęs, be jokių žetonų. Ponas Koneris rado jį ilsintis užpakalinėje verandoje vasario pradžioje, vėjui pustomant sniegą ant tako į jo kuklų vienaaukštį namuką. Jis su žmona pašėrė šunį, išmaudė, paskiepijo ir iškabinę skelbimų „Rastas šuo“ emė laukti, bet niekas nepaskambino.

Priklydęs šuo skiriasi nuo šuns, kurį nusipirkai. Priklydęs šuo gali išklysti, kalbėdavo Koneriai.

Prabėgo savaitė, Džeikas niekur nėjo. Koneriai nesuprato, kodėl kažkas jį išmetė. Nors veterinaras patvirtino, kad šuo nebejaunas, tokių žavių šunų juodu buvo matę nedaug. Budrus, įteiklus, įpratintas nedergti namie, puikiai išdresuotas, išmokytas tupėti, stovėti ir voliotis pagal komandą. Jis buvo geras draugas, laikydavosi greta, bet neįkyrėdavo, buvo smalsus ir nuovokus.

Džeikas pasiliko per vasarą, priaugo svorio, apsiprato su aplinka, bet rudens pradžioje, visiškai atgavęs jėgas, sunerimo it naujakuris, pasiilgęs neplėštų dirvonų, ir naktimis vis dažniau dingdavo, negriždamas po kelias dienas, o kartą net savaitę. Nuklysdavo vis toliau. Koneriai uždarė jį į aptvarą, pririšo, o vieną naktį net užrakino, bet nebuvo grandinių,

kurios ilgam jį sulaikytų. Per pilnatį, kai dar žalią žolę pirmą kartą aptraukė šarma, Džeikas paliko Konerius ir išėjo, kur šaukė likimas.

Be abejo, Koneriai spėliojo, kodėl. Vyras manė, kad Džeikas grįžo namo, ten, iš kur atklydo. Žmonai atrodė, kad jį nuviliojo klastinga kalaitė. Suaugę Konerių vaikai padarė išvadą, kad Džeikas rado šeimą su vaikais, kurie su juo žaidžia, kaip jų pačių vaikai žaisdavo su šunimi, savaitgaliais atvažiuavę į svečius pas senelius.

Kelias dienas Koneriai buvo susirūpinę, bet nesijaudino. Jiems šuo buvo svarbus, bet abu įtarė, kad Džeikas vadovaujasi savomis taisyklėmis. Dienos virto savaitėmis, savaitės – mėnesiais, jo dingimas ėmė atrodyti savaiame suprantamas, ir Koneriai susitaikė su mintimi, kad šuns nebeturi. Priklydęs šuo gali išklysti, primindavo sau.

Prisiminę jį, jie sakydavo: „Džeikas turi savų reikalų. Sutvarkys juos ir grįš, jei norės.“

Atėjus žiemai, Džeikas virto senu išblukusiu atvaizdu šeimos prisiminimų dėžutėje. Kartais vakarieniaudami Koneriai juokdavosi ir pasakodavo anekdotus apie Džeiką: kaip jį taku atsivijo kaimynas, bandydamas atimti juodą dvidešimties svarų talpos šiukšlių maišą, išdidžiai tabaluojantį nasruose, arba kaip jis, vydamasis triušį, užlėkė ant užšalusio tvenkinio ir nučiuožė ledu it olimpinių žaidynių dalyvis. Triušis sustojo ir įsistebeilijo į Džeiką, lyg juoktųsi iš jo. Džeikas, matyt, nusprendė, kad čiuožti smagu, nes grįžo į krantą ir dar kartą nuslydo tvenkinio paviršiumi.

*Ponia Koner nuščiūdavo pajutusi širdyje ilgesį, o ponas Kone-
ris ištardavo: „Paduok bulves... neabejoju, kad jis gyvena gerai.“*

*O Džeikas, juos palikęs, patraukė į vakarus nuo miesto ir
Konerių namų. Smagu būti amžinu bastūnu. Neturi pono sau
ant galvos. Esi laisvas, o tam reikia drąsos, kurios beveik visiems
trūksta. Jis miegodavo po žvaigždėmis, po tiltais, olose, laukuose,
užlindęs už išvartos ar užpakalinėje kokio kilniaširdžio žmogelio,
kuris pakenčia valkatas, verandoje. Ėsdavo maistą, kurį kai kas
būtų pavadinęs netinkamu šuniui. Darydavo, ką reikia da-
ryti, kad nesumenktų. Todėl išpuoselėjo instinktus, kurie šiais
laikais prarasti. Išboulino uoslę, išmoko klausytis ir pastebėti
menkiausius judesius, į kuriuos nebūtų atkreipęs dėmesio gy-
vendamas pas žmones.*

*Medžiodavo, kaip medžioja žvėrys. Tykodavo. Klajodavo.
Jis nežinojo, kiek laiko eis ar kur nueis. Viskas bus gerai, kai
atsidurs ten, kur reikia. Jis pasikliovė instinktu.*

*Kaip žąsis, lašišas ir drugius monarchus, Džeiką traukė labai
konkreči vieta.*

*Kelionė dažnai būdavo pavojinga. Priešiškų miesto kvartalų
gyventojai mokėdavo paaiškinti, kad tokie kaip jis nepageidauja-
mi. Jie nesiteikdavo nė pažvelgti į jį ir dažniausiai apsimedavo,
kad jo nėra. Jie manydavo, kad menkiausias geraširdiškumas
paskatins jį pasilikti ir tada jie niekad jo neatsikratys.*

*Jie ne tik nepaisydavo jo, bet ir akivaizdžiai rodydavo ne-
palankumą. Kažkoks vyriškis metė į jį akmenį. Vieną vakarą
jį, bidzenantį kelkraščiu, pamatė pilnas automobilis vaikinių ir
pasuko jo pusėn, lyg būtų juokinga žiūrėti, kaip jis šoka į šalį,
kad nepakliūtų po mašina. Džeikas nenukentėjo, bet ženklas
buvo aiškus: reikia bėgti toliau, traukti į vakarus.*

Gyvūnai ir net augalai taip pat nesielgė su juo maloniai. Šunys aplodavo, skunsai apšvirksdavo, erkės įsisiurbdavo, o dygliuoti krūmai apdraskydavo šonus. Ir vis dėlto jis bėgo toliau, suprasdamas, kad kelionė dar nebaigta.

Šie sunkumai Džeikui buvo niekai. Jis buvo patenkintas ir ramus. Rytą, kai pabudęs rąžydavosi, raumenų nuovargis būdavo malonus kaip niekada. Vargai teikė žavesio jo puikiam gyvenimui. Ir žmogui, ir žvėriui didžiausia laimė – būti, kas esi, ir daryti, kas tau skirta daryti. Būties ir tikslo darna tokia reta, kad mes pamirštame, jog ji vis dėlto pasitaiko. Džeikas nepamiršo. Bent ne šiandien.

Kai saulė įkopė į vidurdienį, Džeikas atsigulė pailsėti ant miškingos kalvelės ir išmeigė akis į vaikiną skaisčiai raudonais teniso bateliais, klaidžiojantį pakrante ir metantį akmenukus, kurie pasišokinėdami lėkė ką tik užšalusiu Laimikio upelio paviršiumi: taip tiesmukai jį pavadino vietos indėnai dėl aibės aplinkui gyvenusių ir žuvusių žvėrių ir paukščių.

Žiūrėdamas į vaikiną, Džeikas pirmiausia miglotai pajuto ramybę ir jaukumą. Ir vis dėlto apdairiai lūkuriavo, nes kažkas buvo ne taip. Kai vaikinas nuėjo, šuo nupėdino prie upelio ir ilgai lakė šaltą vandenį – vakarykštį lietų. Pakrantėje sūkuriauvo kvapai, laukinių gėlių, vingiorykščių, seno ažuolo, drėgnų samanų ant klinties ir keistas nepažįstamas muskusinis. Bandė jį išskirti, bet išgirdo krepštelėjimą ir atsisukęs išvydo neryškią dėmę, tolstančią nuo jo į tankų karijų, riešutmedžių, cerčių ir ažuolų mišką, supantį upelį.

Jis pasuko prie medžių, ir kvapas sustiprėjo. Netrukus jis aptiko pėdsakus ir susiejo juos su kvapu. Pėdsakai buvo katės.

Didžiulės katės. Su tokia kautis jis nenori. Nelauks, kol vaikinai grįš. Tolumoje gaudė automobiliai, švilpė traukiniai, lojo šunys, skambėjo bažnyčių varpai ir linksmai spiegi vaikai, išlėkę į lauką per pertrauką.

Džeikas vėl stabtelėjo ir ėmė žvalgytis vaikinų skaisčiai raudonais batais, paskui pasuko miesto garsų link, vildamasis rasti tą neaiškų daiktą, kurio ieško. Nežinia, kas jį traukė, bet traukė vis stipriau, atkakliau ir buvo jau čia pat.

10 skyrius

Kitą dieną buvo šventė, kurią mes ilgai prisiminsime. Nu-
vėlinau apyvoką, bet sykiu su Todu ir Mere Ana kas valandą
eidavau į daržinę pažiūrėti Rutės ir šuniukų. Puma Kalėdoms
įdrėskė negiliai, bet Todas vis tiek patepė įdrėskimus jodu.
Iš namų paskambino Heilė ir užsigeidė atvažiuoti pas mus
pamatyti vados. Jai atvažiavus, Todas parodė visus šuniu-
kus ir papasakojo apie nakties nuotykius. Nesupratau, ar jai
didesnį įspūdį padarė Todo elgesys su šuniukais, ar Kalėdų
elgesys su pumomis.

Ji palaukė tinkamos akimirkos, paskui pavedėjo mane į
šalį ir sušnibždėjo:

– Džordžai, gal paskambintum man po Kalėdų? Norėčiau
pasitarti dėl Todo. Rodos, jam prieglaudoje atsirastų dar-
bo. Seniai turime laisvą vietą, bet neskubėjau nieko priimti.
Laukiu tinkamo žmogaus ir, regis, radau.

– Negaliu įsivaizduoti geresnės Kalėdų dovanos Todui, –
tariau. Pritariamai linkčiodamas, nusprendžiau nieko nesakyti
nei Todui, nei jo motinai iki dvidešimt šeštosios. Pirmiau
gražinsime Kalėdas.

Vėlų rytą atvažiavo 5 kanalo mikroautobusas filmuoti
reportažo apie „Šuns Kalėdoms“ programą tęsinio – Ru-
tės šuniukų. Brenda Luis nufotografavo Todą, Merę Aną
ir mane, kiekvieną su šuniuku ant kelių. Kalėdos ir Rutė
atrodė kaip išdidūs tėvai. Dabar ta nuotrauka įrėminta stovi
ant židinio atbrailos.

Baigę filmuoti mus, televizinininkai nuvažiavo pas Hanką. Atrodo, jis puikiai sutarė su dviem savo šunimis.

Laimė, Kalėdos buvo ramios. Todui kelis kartus skambino du iš mano anūkų papasakoti juokingų nuotykių su Kalėdoms pasiimtais šunimis. Savo ruožtu Todas papasakojo jiems apie mūsų nuotyki. Daug metų laikiau liežuvį už dantų, ir vis dėlto mes atsidūrėme tarp vietos pamišėlių, kurie tvirtina matę pumą, bet neturi jokių įrodymų, tik tas kelias jodo dėmes ant Kalėdų kailio.

Pietums Merė Ana pašildė likučius, paskui iki vakaro išsėjomės mėgaudamiesi žiemos saule, srūvančia pro langą, kurstydami ugnį ir džiaugdamesi keturkojais svečiais. Pavargę po vakarykščių nuotykių, snūduriavome kartu su šalia susiraičiusiu šunimi.

Atėjus nakčiai palaimingai padėjome galvas ant pagalvių džiaugdamesi galimybe išsitiesti lovoje. Merė Ana pasilenkė prie manęs, švelniai pabučiavo į skruostą ir pasakė:

– Linksmų Kalėdų, Džordžai.

Stipriai apkabinau ją, ne tik todėl, kad labai mylėjau, bet ir todėl, kad norėjau sulaikyti šią atmintiniausių Kalėdų akimirką.

– Linksmų Kalėdų, Mere Ana.

– Džordžai? – tyliai pratarė ji. – Ką ketini rytoj daryti su Kalėdomis?

Paėmiau ją už rankos ir, švelniai glostydamas pirštus, atvirai prisipažinau:

– Nežinau.

Be galo troškau pasakyti Todui, kad Kalėdos pasiliks, bet man ir dabar atrodė, kad pasielgčiau netinkamai. Tą akimirką

nemokėjau paaiškinti, kad noriu Todui padovanoti brangesnį dalyką negu šuo. Nežinojau, kaip pasakyti, kad širdingiausią dovaną ne visada gali suvynioti ir įteikti. Nenučiuokiau, ar Merė Ana sutiktų, kad brangiausios dovanos Todui kartais būna tos, kurių jam neatiduodi. Puikiai žinojau, ką turiu daryti, tik nežinojau kaip. Ir nelabai norėjau to daryti. Nė kiek neabejojau, kad leisti jam pasilikti šunį būtų lengviausia.

Tai vienas tų painių atvejų, kai neaišku, ar šeimos galva turi laikytis savo, ar numoti ranka ir pripažinti, kad klydo.

Pabudęs pamačiau, kad gruodžio dvidešimt šeštoji giedra, šviesi ir šerkšnota. Kai įėjau šerti gyvulių, Todas jau buvo daržinėje. Kalėdos buvo su juo. Todas sėdėjo sodo krėslė ir laikė rankose šuniuką. Jis, Kalėdos, Rutė ir šuniukai susitiko mūsų vienkiemyje. Vieną trumpą valandėlę jie buvo šeima. Neturėjau jėgų pasakyti jiems, kad ji netrukus iširs. Apsisukau ir grįžau į trobą, kol nė vienas nepastebėjo, kad žiūriu į juos iš tarpdurio.

Po pusryčių prie manęs priėjo Todas.

– Paskambinau Heilei. Ji atvažiuos ir padės mums išgabenti Rutę su šuniukais.

Žvilgtelėjau pro laikraščio viršų.

– Puiku, Todai.

– Tėti?

– Ką, Todai? – suėmiau save į rankas numanydamas, ką išgirsiu.

– Kalėdos... – prabilo jis.

– Ką Kalėdos?

Nustebau, nes jis dalykiškai išdėstė:

– Šiandien dvidešimt šeštoji, ir mes privalome jį gražinti. Tokia programa. Šunys gražinami dvidešimt šeštąją.

Pažvelgiau į Merę Aną įtardamas, kad ji ryja ašaras. Kelios riedėjo per skruostus. Aš maniau, kad verks Todas.

Tokie dalykai neįvyksta žaibiškai, bet aš iškart supratau, kad Todas subrendo. Jis išmoko labai svarbų dalyką – laikytis žodžio, nors išipareigojimas jam atrodė neprotingas. Apkabinau Todą ir tariau:

– Teisingai, sūnau. Tokia programa. Gera programa. Tiesa?

Kiek vėliau atvažiavo Heilė pasiimti Rutės su šuniukais, ir Todas nuėjo jai padėti. Ji nepasakė, kad pasiims ir Kalėdas, mes irgi neužsiminėme. Aš likau keikdamas save, abejodamas savo sprendimu ir trupučiuką savęs gailėdamasis. Ir vėl tas pats. Prisirišau prie šuns ir dabar jį prarasiu kaip Takerį ir Čarlį. Likęs vienas daržinėje, susinervinęs, atsisėdau ant melžimo taburetės. Vis dar nežinojau, ką daryti.

Kai grįžau į vidų, Todas manęs jau laukė. Jis sėdėjo verandoje apdriskusiais mėlynais džinsais ir raudonais teniso bateliais ir klausėsi radijo. Tyliai niūniavo kalėdines melodijas. Kai priėjau, nusišypsojo, paglostė Kalėdoms galvą, prisegė žalią pavadėlį prie raudono antkaklio ir pasuko prie sunkvežimio. Kalėdos nesiskundė ir nesipriešino. Jis išoko į kabiną, ir juodu kantriai laukė, kol aš apgraibomis susiradau raktelius, ieškodamas kokio nors protingo būdo išvengti širdgėlos.

Tą rytą kelionė į miestelį truko labai ilgai. Todas nė karto nepaprašė manęs apsigalvoti dėl mūsų susitarimo gražinti

Kalėdas. Jis kantriai sėdėjo užsidėjęs ausines, viena ranka apkabinęs šunį it gindamas.

Šiandien buvo gruodžio dvidešimt šeštoji, ir Kalėdos, kaip buvo žadėta, turėjo grįžti į prieglaudą. Dar niekada taip nesididžiavau Todu ir taip nepykau ant savęs. Todas elgiasi kaip suaugęs. O kaip elgiuosi aš? Kai atvažiuome į prieglaudą, Todas iššoko iš sunkvežimio, Kalėdos – paskui jį. Aš svyravau, ir Todas įkišo galvą į kabiną:

– Nesirūpink, aš nuvesiu Kalėdas už tave.

Todas užtrenkė mašinos dureles ir nuėjo prie įėjimo. Kai atidarė priešakines prieglaudos duris, Kalėdos stabtelėjo, atsisuko ir pažvelgė į mane. Persilenkiau per sėdynę ir ištiesiau ranką prie keleivio durelių. Norėjau jas atidaryti, pašaukti juos, užbaigti šitą kančią. Ir vėl pasistengiau sukietinti širdį. Prašiau Todo būti vyru ir neatimsiu iš jo šio laimėjimo, kad ir kaip man sunku. Taigi sėdėjau, laukiau ir liūdėjau. Po penkių minučių išėjo Heilė su Todu. Heilė priėjo prie vairuotojo lango, ir aš jį atidariau.

Ji patapšnojo man per ranką ir tarė:

– Nesijaudinkit, pone Makrėjau, mes juo puikiai rūpinimės.

– Ačiū, – teįstengiau išstarti ir pažvelgiau į Todą. Jis jau buvo užsidėjęs ausines ir užsidaręs savo pasaulyje. Prisiverčiau apgęžti sunkvežimį ir nuvažiuavau namo.

Kokius dešimt kartų buvau bepradedęs svarstyti, kur patogiausia apsisukti ir grįžti šuns, bet toliau važiuavau į vakarus, kol horizonte išvydau mūsų sodybą. Po kelių dienų visi pasijusime geriau.

11 skyrius

Merė Ana stengėsi su manimi elgtis atlaidžiai. Ji suprato, kad iš paskutiniųjų stengiuosi padaryti taip, kaip Todui geriau, o ne kaip lengviau, bet kelias dienas šilčiau buvo lauke negu šalia ledkalnio, kuris anksčiau buvo mano žmona. Todas kelis kartus per dieną skambindavo Heilei paklausti, kaip gyvena Kalėdos su Rute, ir išgirdavo, kad gerai.

Gruodžio dvidešimt devintąją paskambino Heilė ir paprašė pakviesti mane. Pamaniau, kad ji nori pasikalbėti apie darbą, kurį minėjo, bet nenorėjau teikti Todui vilčių.

– Girdėjau, Kalėdos gyvena gerai, – tariu.

– Taip, tikrai. Norėjau padėkoti jums ir jūsų šeimai už viską, ką padarėte. Šiais metais programa sulaukė didžiulės sėkmės. Manau, visoms šeimoms buvo smagu su laikiniais globotiniais. Daugiau kaip pusė žmonių pasiliko šunis, todėl dabar pas mus daugiau vietos.

– Daugiau kaip pusė? – apstulbęs pakartoju. – Tikrai? Bet aš maniau, kad beveik visi grąžina šunis. Maniau, kad taip veikia programa.

– Be abejo, mes nenorime, kad žmonės pasiliktu šunį, kurio jiems nereikia, bet, jei šeimai patinka šuo ir ji atitinka kambarinių gyvūnų savininkams keliamus reikalavimus, mes su džiaugsmu gyvulį atiduodame.

Supratau, ką ji sako. Buvau pasiryžęs pamokyti Todą, todėl man netoptelėjo, kad dauguma žmonių pasiliks šunis.

Vadinasi, gražinti Kalėdas į prieglaudą buvo dar žiauriau. Galop tepasakiau:

– Turbūt aš neteisingai supratau.

– Ne, Džordžai, nėra nei „teisingai“, nei „neteisingai“. Svarbu, kad šeimynykščiams būtų gerai. Beje, kitais metais ketiname įtraukti į programą kates.

– Hm, – sumurmėjau.

– Klausykit, Džordžai, norėjau pasikalbėti su jumis apie darbą prieglaudoje. Ketiname pasiūlyti tą vietą Todui. Atlyginimas nedidelis, bet galvą guldau, jam patiks. Jis moka elgtis su gyvūnais. Jie juo pasitiki. Ką manote?

„Turbūt sapnuoju“, – pamaniau. Labai džiaugiasi, kad ne tik mudu su Todo motina išvelgiame, kiek daug jis gali duoti. Visada vyliausi, kad vieną gražią dieną Todas susiras tikrą darbą ir gyvens daugmaž įprastą gyvenimą. Norėjau klykti iš džiaugsmo, bet susitvardžiau ir nusišypsojau Merei Anai, kuri, perdavusi man ragelį, liko virtuvėje. Ji suglumusi pažvelgė į mane ir pajuto, koks aš susijaudinęs. „Prieglauda siūlo Todui darbą“, – sušnibždėjau jai. Ir vargšė Merė Ana vėl pravirko.

– Kada jis gali pradėti? – paklausiau Heilės.

– Pirmadienį rytą ne per greitai?

– Koku laiku?

– Tiktų be penkiolikos aštuonios. Prieglauda atidaroma aštuntą.

– Atvažiuosime, Heile! Labai ačiū.

– Džordžai, dar vienas dalykas...

– Koks, Heile?

– Dvi šeimos nori pasiimti Kalėdas. Vieni sako, kad tai jų šuo, prieš kelis mėnesius dingęs. Tvirtina atpažinę jį iš žinių laidos, kurią parodė ir kitos valstijos televizijos. Aš jų paprašiau kelias dienas palaukti, nes šeimai „Šuo Kalėdoms“ programos dalyvei teikiama pirmenybė. Jį atiduoti?

– Heile, duok man laiko pagalvoti, – tariau, ir pakili nuotaika dėl Todo krito. Aš vis dar nežinojau, ką daryti.

– Palauksiu iki darbo dienos pabaigos, iki penkių, bet ne ilgiau.

– Ačiū už viską. Mudu su Mere Ana labai džiaugiamės ir manome, kad pasaulyje nėra žmogaus, kuris geriau už Todą galėtų rūpintis prieglaudos šunimis. Patikėk, jis tavęs nepavils.

– Neabejoju, Džordžai.

– Heile, aš tau paskambinsiu dėl šuns.

– Paskambink.

Padėjau ragelį taip jaudindamasis, kad nežinojau, ko griebtis. Mudu su Mere Ana leidomės šokti per kambarį ir trypėme, kol aš leptelėjau:

– Ar nesakiau?

Ji išsprūdo man iš glėbio:

– Ką turi omeny?

– Pastangos išmokyti Todą elgtis kaip suaugusį atsipirko. Šuns gražinimas. Štai ką turiu omeny. Viskas teisingai.

– Džordžai Makrėjau, nediršk priskirti sau nė trupučio nuopelnų. Todas pats viską padarė. O tu esi senas kvailys, kad nepasilikai to šuns.

Įtariau, kad ji teisi, bet, žinoma, mintis, kad sutuoktinis teisus, baisiai siutina, todėl įdūkau:

– Nuoširdžiai tikiuosi, kad prieglaudos darbuotojams nereikia lipti aukščiau negu ant antro kopėčių skersinio ir važiuoti sunkvežimiu greičiau nei pirma pavara.

Vos spėjęs ištarti šiuos žodžius, suvokiau, kokie jie ne-teisingi. Nieko nuostabaus, kad Merė Ana išlėkė iš virtuvės trinktelėdama durimis.

Kad parodyčiau, jog esu pasipiktinęs ne mažiau, pokštelėjau užpakalinėmis durimis ir ėmiau dairytis diendaržyje Todo. Turbūt sūnus buvo išėjęs tyrinėti apylinkių, nes niekur jo nemačiau. Nusprendžiau sėsti į sunkvežimį ir aplankyti Hanką. Jis labai apsidžiaugs dėl Todo. Be to, Hankas dažnai perpranta dalykus, pernelyg painius, kad išnarpliotum jų prasmę mąstydamas ant melžimo taburetės.

Hankas buvo daržinėje, dirbo darbą, kurį dažniausiai dirba ūkininkai: taisė mašinas, kurios turėtų palengvinti gyvenimą. Padavinėjant Hankui veržliarakčius, galima išgirsti nemaža išminties. Kai jį radau, keitė kelis sudilusius šieno keltuvo dantračius, kramtydamas neprisidegto cigaro galą. Kartais nuspjaudavo ir nusijuokdavo, kol pasakojau jam apie nuotykį su puma.

– Puma? – įtariai paklausė.

Kunhaundė jam puikiai tiko. Kitą šunį jis gražino nusprendęs, kad vieno per akis. Pasakė man, kad geresnio inventorius už Salę jau daug metų nebuvo įsigijęs. Nemokamai. Paskui prašnekau apie Todą.

– Matai, kaip išeina, Hankai. Aš labiau noriu, kad Todas būtų atsakingas, negu kad turėtų šunį. Dirbdamas prieglaudoje jis visą laiką bus tarp šunų.

– Protingas požiūris, Džordžai. Gal paduotum man flakoną tepalo WD 40?

Padaviau, ir jis apipurškė tepalu užšalusią 18 mm veržlę, kuri nė nemanė pajudėti.

– Todas gavo darbą, – kalbėjau, – tai didelis žingsnis šia kryptimi. Jei nusileisčiau, padaryčiau klaidą.

Hankas suniurnėjo, ir veržlė atsipalaidavo.

– Atrodo, stengiesi save kažkuo įtikinti. Kas tau kelia tokį nerimą?

Nustebęs pažvelgiau į jį, ir jis suprato, kad turės smulkiau paaiškinti savo mintį.

– Ar tau neatrodo, kad turėtum galvoti ne apie Todą, o apie save?

– Ką? – tariau vis dar suglumęs.

– Gal aš ir klystu, Džordžai, bet ar Todas turės tą šunį, ar neturės, ilgainiui tai nieko nereikš. Bent Todui. – Jis pažvelgė man į akis. – Įsigyti šunį būtų naudinga tau, Džordžai.

– Ką?

– Džordžai, tu visą gyvenimą viskuo rūpiniesi. Toks ūkininko gyvenimas. Tu rūpiniesi tvoromis, gyvuliais, mašinomis ir derliumi. Tu puoselėji ir gaivini. Kaip kadaise tavo tėvas ir tavo senelis, tu geras ūkininkas, geras tėvas ir geras vyras. – Jis prunkstelėjo. – Ir velniškai geras kaimynas, – pridūrė. – Visa bėda, Džordžai, jog tau taip patogiu dalyti, kad užmiršai, kaip imti, kai tau kas nors ką nors pasiūlo. Kažkodėl tau pasidaro

nejauku. Grįžęs iš karo, Džordžai, tu nebenori, kad kas nors ką nors dėl tavęs darytų. Kodėl?

Pasijutau taip, lyg Hankas būtų tvojęs man per galvą veržliarakčiu.

– Garbės žodis, Hankai, man netoptelėjo, kad šitas reikalas susijęs su manimi.

Hankas atsikrenkštė ir išspjovė trupinį cigaro ant daržinės grendymo.

– Gal paduotum man tą vielinį šepetį? – Jis atidavė man veržliaraktį ir paėmė šepetį. – Džordžai, šitas reikalas susijęs tik su tavimi ir niekaip nesusijęs su Todu. Atsigodėk. – Jis išspjovė dar gabaliuką tabako. – Bet galiu ir klysti.

Abu supratome, kad jis neklysta. Dar kurį laiką padavinėjau Hankui įrankius, žiūrėdamas, kaip šaltame ore jo alsavimas virsta garais. Padaviau jam dar vieną šepetį, medinį plaktuką ir atsuktuvą. Galop supratau, kad laikas namo.

– Tikrai nenori likti puodelio kavos? – paklausė jis.

– Ne. Ačiū. Reikia sutvarkyti vieną šuns reikalą.

Jis suspaudė man petį.

– Puiku, Džordžai.

Važiuodamas namo apsisprendžiau. Reikia viską pataisyti nedarant nuolaidų ir neduodant Todui pamokos, kurios jam nereikia. Hanko žodžiai mane įkvėpė.

Kai grįžau, Todas sėdėjo užpakalinėje verandoje. Grojo radijas. Rankas jis buvo susikišęs giliai į striukės kišenes. Išlipus iš sunkvežimio skaudėjo kojas, tad lėtai priėjau prie jo ir atsisėdau šalia.

– Sūnau, gal nusiimtum valandėlei ausines?

– Žinoma, tėti.

- Skambino Heilė.
- Žinau, kad turiu darbą. Pradedu dirbti pirmadienį. Jis nusišypsojo man ir vėl užsidėjo ausines.
- Todai, būk geras, dar nusiimk ausines, gerai? Matai, dabar, kai turi darbą, aš čia jausiuos truputį vienišas.
- Taip, tu lieki be padėjėjo, ar ne?
- Gal tau nesmagu?
- Kur ne, – paneigė Todas. – Prieglauda moka daugiau negu tu, – ir jis vėl užsidėjo ausines.
- Aš griebiau jį už riešo.
- Todai, juk žinai, aš visada maniau, kad negaliu laikyti šunų?
- Aha, – atsiliepė jis.
- Po Kalėdų aš taip nebemanau.
- Aš moku išsirinkti šunis, a? – nusišypsojo Todas.
- Gal man irgi reikia šuns. Naujo padėjėjo. Kaip manai?
- Žinoma, – atsakė jis, – bet tik jei pirmiau išsikuopsi kambarį. – Prunkštelėjo, o aš jam juokais niuktelėjau.
- Todai, aš pamaniau, kad Kalėdos tikriausiai būtų man tinkamas šuo. O tau kaip atrodo?
- Todas pažvelgė į mane bereikšmėmis akimis. Turbūt nustrėto iš džiaugsmo ir nebeįstengė nutaisyti atitinkamos veido išraiškos.
- Atnešiu pavadėlį! – pašoko jis. – O tu eik raktelių!
- Atnešiu ir antkaklį! – atidariau užpakalines duris ir ėmiau žvalgytis Merės Anos. Ji daužė kočėlu vargšę beginklę sausainių tešlą. Numaniau, kad maži gumbeliai tešlos gumule jai atstoja mano veido bruožus.

– Ko? – atsisukusi atžariai paklausė.

Įkandin įsispraudė Todas ir pakišo galvą man po pažastimi, kad apkabinčiau. Švelniai jį apgrėžiau, kad matytų motiną.

– Pasakyk mamai, ką nusprendėme.

– Tėčiui reikia šuns, mama, nes aš gavau darbą ir nebega-lėsiu eiti ruošos kaip anksčiau.

Merė Ana įtariai pažvelgė į mus, svarstydamą, ką suma-nėme.

– Tikrai? – paklausė ji. – Ir kada tai nusprendėte?

– Ką tik, – atsakė Todas.

Aš stipriau spustelėjau Todui pečius dešine ranka, paskui patrynčiau šonkaulius ir paklausiau:

– Ar gali aiškiai pasakyti mamai, kurį šunį mes pasiimsi-me, kai aš tave kutenu? – ir ėmiau barškinti jo šonkauliais kaip gitara.

Todas nusijuokė, pasimuistė ir tarė:

– Tėtis nori Kalėdų, mama. Kalėdos dabar bus tėčio šuo.

Antrą kartą per vieną dieną Merė Ana pravirko, bet šį kartą mano glėbyje ir mane bučiuodama.

– Oi, Džordžai, tu pagaliau supratai, kad šuns reikia tau, taip?

– Taip, man.

– Tai ko čia stūksot abudu? Marš į miestelį!

Ilgai gėriau vandenį iš skardinio puodelio, kurį laikau prie kriauklės, nusišypsojau Merei Anai, paskui išstūmiau Todą pro duris.

12 skyrius

Koneris nelabai tikėjo, kad šuo, matytas per televizorių, yra Džeikas, bet kaip gyvas nebūtų sau dovanojęs, jei nebūtų nuvažiavęs į Čerokių apygardą išsiaiškinti – juk tik valanda kelio. Vaikai ir anūkai tvirtino, kad Džeiko negalima neatpažinti, bet Koneris atrėmė, kad Čerokių apygarda daugiau kaip už šešiasdešimties mylių, paprastai šunys taip toli nenuklysta. Vaikai saikstėsi, kad tikrai matė Džeiką. Koneris manė, kad tai tik graži svajonė. Šiaip ar taip, pasakė jiems, juodų šunų aplinkui per akis. Bet iš smalsumo nusprendė patikrinti. Be to, blogiausiu atveju ramiai pasivažinės užmiestyje.

Koneris nusišypsojo prisiminęs senąjį šunį. Matyt, šį kartą Džeikas rimtai ėmėsi darbo. Jam pavyko patekti į televiziją paremti kilnaus reikalo. Koks kitas šuo tai sugebėtų? Jis susimąstė, kokia ta nauja Džeiko šeima ir kodėl ji gražino šunį į prieglaudą. Vedėja pasakė jam, kad žmonės, kurie laikė šunį per Kalėdas, dar turėtų ką sutvarkyti prieš galutinai nusprendami, pasiims jį ar ne. Jei jie nenorės Džeiko, jis galės pasiimti šunį po darbo valandų, penktą. Heilė pasakė, kad jis gali atvažiuoti bet kada po penkių, bet iki pusės šešių, kol darbuotojai šeria gyvūnus ir ruošiasi uždaryti prieglaudą nakčiai.

Pasak Heilės, Džeiku domisi ir dar viena šeima, bet, jei šuo iš tikrųjų Džeikas, pirmenybė teikiama buvusiems Džeiko šeimnininkams. Koneris pažiūrėjo į laikrodį. Per anksti.

Nieko baisaus. Turės laiko įsitikinti, Džeikas tas šuo ar ne, o jei ne Džeikas, galės apsisukti ir grįžti namo, kol kelyje dar nesusidarė kamščiai.

Koneris susilygino su senu rudu fordu pikapu, važiuojančiu baisiai lėtai, įjungė posūkį ir aplenkė jį. Jis stebėjosi atstumais tarp namų ir svarstė, kaip kaimiečiai verčiasi be bakalėjos parduotuvės, kompaktų parduotuvės, kavinės, skalbyklos ar kulinarijos parduotuvės, nes arti nė vienos nėra.

Apie pusę penkių Koneris įvažiavo į Čerokių apygardos centrą, miestelį, vadinamą Krosing Treilsu. Prunkštelėjo pamatęs, kad pagrindinė gatvė taip ir vadinama – Pagrindine gatve.

Koneris nelabai nutuokė, kur važiuoti, bet kaipmat nusprendė kirsti aikštę ir pasukti į pietus Prerijų centrine gatve. Užsidegus žaliai šviesai, jis nėrė į priekį, stengdamasis išžiūrėti išblukusius gatvių pavadinimus. Susiradęs Prerijų centrinę, pasuko į dešinę. Nuvažiavus keturiasdešimt metrų kelio danga virto žvyru. Jis vėl žvilgtelėjo į laikrodį. Be dvidešimt penkios. Pasuko žvyruotu vargingo rajono keliuku ir galop užtiko seną pastatą su ryškia iškaba „Čerokių apygardos gyvūnų prieglauda“.

Laikas sužinoti, jo šuo ar ne. Koneris pasiėmė piniginę ir automobilio raktelius, priėjo prie priešakinių durų, atidarė jas, apsidairė tikėdamasis ką nors rasti priimamajame, užgriozdintame senais biuro baldais. Nieko nepamatęs, prasibrovė pro švaistines duris į patalpą, kurioje laikomi gyvūnai. Dvi prieglaudos darbuotojos dėl kažko karštai ginčijosi. Koneris priėjo prie jų ir ėmė laukti, kada galės įsiterpti.

13 skyrius

– Todai, šį kartą į miestą veši tu, – pasakiau duodamas sūnui sunkvežimio raktelius. – Turi darbą, todėl teks pratintis, kad galėtum nuvažiuoti į prieglaudą. Aš negalėsiu tavęs kasdien vežioti.

– Tikrai? – paklausė jis.

– O kodėl gi ne? Dabar esi valstybės tarnautojas, gaunantis gerą atlyginimą, gal užsidirbsi net nuosavai mašinai.

– Ar visą kelią važiuosime lėtai lėtai?

– Ne, kai tik dingsime už kalvos ir tavo mama mūsų nebe-matys, važiuosim greičiau.

Turbūt mokymuisi vairuoti laiką parinkau ne patį tinkamiausią, bet aš labai troškau, kad Todas suaugtų, tad elgiausi skubotai ir neapgalvotai. Žinoma, ir anksčiau kelis kartus buvau leidęs Todui vairuoti sunkvežimį greitkelyje. Nors motina priešinosi, jis gavo leidimą mokytis vairuoti prieš kelerius metus, bet vairuotojo pažymėjimo vis dar neturėjo. Vienu metu galvoti apie šunį ir vairavimą jam buvo sunkoka. Ne kartą turėjau tiesti ranką, kad sutrukdyčiau Todui išvažiuoti į kitą kelio juostą.

– Todai, man atrodo, tau teks pasimokyti vairuoti.

– Tu taip manai, tėti? – paklausė jis.

– Todai, labai svarbu važiuoti savo juosta.

– kažkas važiuoja man įkandin, tėti. – Aš atsisukau ir pasižiūrėjau. Tikrai, šiandien greitkelio nusprendė pasinaudoti

ir raudonas fordas. Parodžiau jam, kad aplenktų, jis prašvilpė pro šalį ir dingo iš akių. Numeris ne mūsų apygardos, vairuotojas turbūt spėliojo, kurių velnių mes vos šliaužiame.

Kai atvažiuome į Krosing Treilsą, Todas labai gražiai sustojo prie šviesoforo, paskui įsuko į kelią gyvūnų prieglaudos link.

– Tau puikiai sekasi, Todai. Manau, esi geras vairuotojas. Nepavojingas. Tavo mama labai didžiuotųsi tavimi, aš didžiuojuosi.

– Niekada nepadariau avarijos,– išdidžiai priminė jis.

– Taip, kol kas vairuoji tobulai, – patvirtinau slopindamas juoką. – Ir toliau taip vairuok, gerai?

Aikštelėje stovėjo vos keli automobiliai, bet du dalykai rėžė akį. Čia raudonavo fordas, aplenkęs mus greitekelyje, o pakraštyje stūksojo didžiulė gyvenamoji priekaba.

Todas lengvai pastatė mano sunkvežimį. Buvo be penkiolikos penkios, laiko per akis. Įėjome pro priešakines prieglaudos duris. Nieko nepamatėme, todėl pasukome į patalpą, kurioje laikomi gyvūnai. Išvydome Heilę ir Dženiferę, kuri dirbdavo dalį dienos. Matyt, jos dėl kažko ginčijosi, nes atrodė įsitempusios, o balsai skambėjo šaižiai. Greta tylėdamas stovėjo pagyvenęs vyras. Jis irgi neatrodė patenkintas. Prisiartinome centriniu perėjimu.

– Kaip pabėgo? – paklausė Heilė.

– Vakar sakiau, kad reikia sutaisyti tvorą, – atsakė Dženiferė.

– Sakei, ir aš maniau, kad tuo pasirūpinsi!

– Sunku rasti meistrą, kuris ateitų dirbti per Kalėdas.
Dženiferė ir Heilė pamatė artinantis Todą. Dženiferė pravirko ir nubėgo per salę.

Man kilo įtarimas, kad kažkas negerai.

– Kas atsitiko? – paklausiau Heilės.

– Tvoroje buvo skylė. Turbūt Kalėdos prasispraudė. Jis dingęs.

Nesupratau, kodėl tokiomis aplinkybėmis jos lyg niekur nieko stovi čia.

– Ar šaukėte jį? Verčiau sėdam į sunkvežimį ir važiuojam ieškoti.

Heilė papurtė galvą.

– Dženiferė baisiai prislėgta, ji šaukia jį ir ieško nuo pusės trijų. Bijojau net man pasakyti. Jo nėra jau daug valandų. Jis gali būti bet kur.

Nepažįstamasis prasibrovė į priekį kažką iškėlęs rankoje.

– Atsiprašau, ar šis šuo dingo?

Mūsų trijulė įsižiūrėjo į nuotrauką, kurią jis laikė rankoje. Labai panašus į Kalėdas.

– Kalėdos, – iškart patvirtino Todas.

Vyriškis giliai atsiduso.

– Kai gyveno pas mus, vadinom jį Džeiku. Labai greitai supratome, kad to šuns jokios tvoros nesulaikys. Kai Džeikas norėdavo išeiti, jis išeidavo.

– Džeikas? – pakartojau.

– Toks buvo jo vardas, kai gyveno pas mus. – Nepažįstamasis ištiesė ranką. – Bilas Koneris.

Paspaudžiau jam ranką, prisistačiau ir pristačiau Todą.

– Mes jį pasiėmėm Kalėdoms ir ką tik atvažiavome pasiimti visam laikui. Nežinojome, kad jis jūsų.

– Džeikas – klajūnas. Man rodos, jis eina, kur nori. Gyvendamas pas mus, jis dingdavo kelioms dienoms tvarkyti savo šuniškų reikalų, o paskui lygiai taip pat netikėtai grįždavo.

– Su mumis jis taip nesiėlgė, – skubiai įsiterpė Todas. – Turiu omeny, niekur neišeidavo.

Bilas Koneris susikišo rankas į kišenes ir pažvelgė į Todą.

– Jis ne mūsų šuo, Džeikas nepriklauso niekam. Anksčiau ar vėliau Džeikas išeina ten, kur nori. Negali pasiimti Džeiko ir manyti, kad jis jau tavo. Džeikas turi tave pasirinkti. Toks jau jis yra. Galimas daiktas, kad jo reikalai ir su mūsų, ir su jūsų šeima baigti. – Bilas Koneris nusišypsojo ir gūžtelėjo pečiais, lyg sakydamas, kad susitaikė su tikrove, nors jam ji ir nepatinka. – Džeikas turi naujų džeikiškų reikalų.

Valandėlę visi tylėjome, paskui prabilo Todas, regis, šiek tiek įsižeidęs:

– Kalėdos mums buvo geras šuo.

Pamaniau, kad galėjo pagirti ir ne taip santūriai.

– Negaliu apsaakyti, kaip apgailestauju, – tarė Heilė. – Jei Kalėdos čia pasirodys, paskambinsiu jums abiem, žiūrėsime, ką daryti.

Todas uždėjo ranką Heilei ant peties ir vėl prabilo, lyg ramindamas mus visus:

– Nesijaudink. Kalėdos moka savimi pasirūpinti.

14 skyrius

Kai išvažiuoju iš prieglaudos automobilių aikštelės, snyguriavo. Buvo per šilta, kad sniegas laikytųsi, bet pilkas dangus buvo tinkamas fonas mano nusivylimui. Matyt, Todas iš mano tylėjimo suprato, kad esu prislėgtas ir susirūpinęs. „Nesijaudink, tėti, – kartojo jis. – Kalėdoms nieko neatsitiks.“ Nustebau, kad Todas ramesnis už mane.

Kai po ilgos nebylios kelionės įvažiuoju į kiemą, mūsų laukė Merė Ana. Nuogaštavau, kaip reikės jai pasakyti, bet, kai išlipau iš mašinos, ji mane stipriai apkabino ir pasakė:

– Užjaučiu, Džordžai.

– Iš kur žinai?

– Paskambinau į prieglaudą. Norėjau tau priminti, kad nupirktum daugiau šunų ėdalo. Kalbėjau su Heile, ir ji man pasakė.

– Nieko baisaus. Gal taip ir geriau, – tariu. Išėmiau iš kėbulo antkaklį, pavadėlį ir geltoną teniso kamuoliuką. – Turbūt jų nebereikės. – Numečiau ant žemės ir nuėjau į diendaržį.

Todas pasuko įkandin, bet jį pašaukė Merė Ana.

– Todai, eime su manimi į vidų. Man atrodo, tėčiui reikia pagalvoti.

Įėjau į daržinę ir atsisėdau ant melžimo taburetės, laukiančios apmąstymų kampelyje.

Merė Ana neklydo. Šitoje istorijoje su šunimi aš elgiausi kaip paskutinis kvailys. Aš viską sugadinau. Atsitiko kaip tik

tai, ko bijojau, bet šį kartą kaltas tik aš. Lyg būčiau savanoriškai sapnavęs baisiausią košmarą. Kiekvienas žmogus ko nors nesugeba, ir aš, ko gero, nemoku tinkamai elgtis su šunimis. Įsispoksėjau į seną Takerio antkaklį, kabantį ant sienos, ir nusprendžiau išmesti jį į šiukšlių dėžę. Jokių šunų. Šį kartą visam laikui.

Jei Bilas Koneris neklydo dėl šio šuns, tai gal net nelabai svarbu. Jam vis tiek buvo lemta išeiti. Iš Konerio žodžių atrodė, kad šuo eidavo ten, kur norėdavo. Mane žavėjo šuns nepriklausomybė, bet buvo sunku patikėti, kad jis būtų palikęs mūsų vienkiemį. Iš pat pradžių jam buvo jauku su mumis, o mums – su juo.

Iškvėpiau. Be viso kito, smilksėjo koją. Pasimuisčiau mėgindamas patogiau įsitaisyti ir išgirdau. Bumbt... bumbt... bumbt. Prisiminęs pumą įsitempiau. Nespėjau suvokti, iš kur sklinda garsas, – man prie maudžiančios dešinės kojos pririedėjo geltonas teniso kamuoliukas. Jau ruošiausi jį paimti ir švystelėti Todui atgal.

Atsisukau į daržinės duris, bet kamuoliuką metė ne Todas. Tarpduryje, apšviestas paskutinių saulės spindulių, stovėjo šuo vardu Kalėdos. Ant jo it tūkstančiai mažučiu desantininkų leidosi snaigės. Kalėdos vizgino uodegą, ir atrodė, lyg niekada nebūtų mūsų palikęs.

– Eik šen, šelmi! – surikau. – Greičiau eikš čia!

Jis svyravo neilgai – paskui šuoliais puolė prie manęs.

Kai stojausi nuo taburetės, jis liuoktelėjo vėl mane parbloškdamas. Baisiai džiaugėsi mane matydamas. Apkabinau šunį ir įsikniaubiau į žemiškai šaltą, žemiškai švarų kailį. Neabejoju, kad valandėlę mano šypsena buvo platesnė už

Todo pavasarinio dažymo dieną, šaltinio tyrinėjimo dieną ar radijo klausymo dieną. Nekantriai laukiau, kada galėsiu parodyti savo šunį sūnui.

Niurnėdamas, nes nutirpusi koja trukdė atsistoti, paklausiau:

– Nori pažaisti?

Kalėdos vizgino uodegą. Jis akivaizdžiai išsirinko mus, kaip mes išsirinkome jį. Iš visų jėgų sviedžiau kamuoliuką pro daržinės duris į šaltą žiemos orą. Šuo dukart sulėjo ir išlėkė į diendaržį.

Aš vėl atsistojau ir prisiminiau, kad senelis daug metų kabindavo taburetę ant vinies sienoje. Pakėliau taburetę ir apverčiau. Prie apatinės pusės vis dar buvo prikaltas odinio dirželio rėžis. Susiradęs vinį ir pakabinęs taburetę už dirželio, pasukau į vidų pasidalyti gera žinia su Mere Ana ir Todu. Vyliausi, kad taburetės man prireiks negreitai.

Priėjau prie užpakalinių durų šaukdamas:

– Mere Ana, Todai, tučtuojau ateikit čia!

Kalėdos išlėkė iš už kampo su kamuoliuku nasruose. Aš vėl mečiau kamuoliuką, ir Kalėdos dingo už daržinės.

Merė Ana su Todu atidarė duris ir susirūpinę išvirto į verandą.

– Kas atsitiko? – paklausė Merė Ana.

– Ką tik sumąščiau, kaip susigražinti Kalėdas.

– O kaip? – paklausė Todas.

– Tai lengva. Aš mesiu kamuoliuką, o jis atneš.

– Ką? – Merė Ana nepatikėjo.

Tą akimirką iš už kampo atšvokštė Kalėdos su kamuoliuku nasruose ir šuoliais užlėkė į verandą. Gūžtelėjau pečiais:

– Matai. Veikia.

Kalėdos buvo namie, šį kartą visam laikui. Todas ir Merė Ana pasitiko jį jaudindamiesi ne mažiau už mane, nors Merė Ana neatsispyrė pagundai švelniai timpltelėti jam už ausų ir išbarti už pabėgimą.

– Net raštelio nepalikai. Kaip tau ne gėda!

Kai visi nusiramino, paskambinau Hankui pasakyti, kad viskas išsisprendė, ir padėkoti, kad padėjo atsikvošėti. Manęs laukė dar viena staigmena.

– Džordžai, – pasakė jis, pasitikėdamas savimi (ši jo savybė visada mane žavėjo), – aš nejaunėju, pats supranti.

– Nepastebėjau.

– Man laikas susimąstyti, kokią žymę paliksiu šiame gyvenime. Noriu, kad žinotum, jog nusiunčiau statybos bendrovę į Čerokių apygardos gyvūnų prieglaudą. Tai apgailėtina skylė, bet kai baigsime darbus, bus kitaip.

– Be abejo. Kai tu ko nors imiesi, Hankai, darbas visada atliekamas gerai. – Dabar aišku, kodėl prieglaudos automobilių aikštelėje stovi gyvenamoji priekaba. Hankas negaišdamas šoko rūpintis Čerokių apygardos šunimis.

Vėlai vakare, sėdėdamas prie blėstančio židinio, padėjau laikraštį ir užsimerkiau. Ištiesęs ranką paglosčiau savo šunį, su malonumu klausydamasis, kaip jis dunksi uodega į grindis. Man pasirodė, kad girdžiu Merės Anos juoką ir žodžius: „Džordžai, kada baigiasi Kalėdos?“

Nusišypsojau tebeglostydamas šunį ir sušnibždėjau žmogui, vaikams ir visam pasauliui: „Kol užėigos namuose bus vietos, Kalėdos nesibaigs.“

Autoriaus pastaba

2002 metų spalio 17 dieną greitkelyje netoli Kanzas Sičio buvo suvažinėta puma. Specialistas padarė išvadą, kad ji niekada negyveno nelaisvėje. Tame krašte pumą matė daugelis žmonių.

Padėka

Esu naujokas, todėl man nė karto nedingtelėjo, kokios didelės pagalbos reikės, kol pasieksiu tikslą ar koks tolimas gali būti tas tikslas. Tokių knygų kaip ši autorius ne vienas. Kiekvienas kiekvieno puslapio sakinytis turi bendraautorius. Ši istorija atsirado beveik prieš dešimt metų penkių kompiuteriu surinktų puslapių pavidalu ir buvo perskaityta šeimai ir keliems draugams per Kalėdas. Jie mane palaikė ir šį tą patarė, todėl istorija pailgėjo, ir aš perskaičiau ją per kitas šventes. Jie ragino pamėginti ją išleisti. Padedamas Jeano Lucaso, labai gabaus laisvai samdomo vietos redaktoriaus, pasiūliau šią istoriją „Capper“ žurnalui, ir 2003 metų rudenį ji buvo išspausdinta kaip apsakymas. Po kelerių metų, jau parašęs romaną, – ta versija ir dabar guli stalčiuje, – susiradau Jonathaną Clementsą ir Taylorą Josephą Nashville'io agentūroje. Jie manė, kad romaną galima reklamuoti kaip kalėdinę dovaną. Su jų pagalba ilgasis tekstas atsidūrė ant Andrew Corbino iš „Doubleday“ leidyklos rašomojo stalo. Istorija iškart sužavėjo Andrew, bet jis paklausė, ar negalėčiau kai ko pataisyti.

Apsiginklavęs keliomis puikiomis Andrew idėjomis, vėl sėdau rašyti. Po mėnesio dar kartą įteikiau rankraštį „Doubleday“ ir jaudindamasis laukiau Andrew skambučio. Jis netrukus man paskambino, ir pokalbis buvo maždaug toks: „Žavi knygelė, bet ar negali parašyti dar antra tiek?“

Ėmiausi darbo. Laimė, Andrew parūpino man pagalbininką. Becky Cabaza buvo puiki savo srities žinovė. Ji vadovavo mano kūrybos procesui ir patarė, kaip kurti paskutinį variantą. Ji padėjo parašyti dar geresnę istoriją ir, laimė, nepareikalavo pridėti nė puslapio. Labai dėkoju Jeanui, Jonathanui, Taylorui, Becky ir visiems kitiems puikiems „Doubleday“ darbuotojams, pasirūpinusiems, kad ši knyga atsirastų.

Lyg to dar būtų per maža, prisidėjo ir kiti žmonės. Mano geras draugas ir advokatų firmos partneris Joe Nortonas sugaišo daug valandų skaitydamas kiekvieną variantą ir siūlydamas savo idėjas ir paramą. Mano tėtis Rodas Kincaidas ir mano padėjėja Martha Huggins atkreipė dėmesį į smulkmenas, kurias buvau praleidęs pro akis. Ypač norėčiau padėkoti savo žmonai Michale Annai, kuri iš manęs reikalauja tobulybės.

Ši istorija išaugo iš mano kaimiškų šaknų Kanzaso vieniemyje. Dėkoju tiems, kurie gyveno prieš mane, nes dėl jų ši knyga tapo įmanoma. Viliuosi, kad tau, skaitytojau, patiko skaityti šią istoriją taip, kaip man patiko ją rašyti.

*Gregas Kincaidas,
Olatas, Kansasas*

Ypatinga padėka

Norėčiau atskirai padėkoti Olato gyvūnų prieglaudai ir ypač Toddui Kuhnei, Carol Falkner ir Carol kalei Maggie. Maggie anksčiau buvo laikoma prieglaudoje, o dabar gyvena pas Carol. Rinkdamas medžiagą šiai knygai, lankiausi keliose gyvūnų prieglaudose, ir darbuotojų pasiaukojimas bei širdingas daugybės puikių šunų sutikimas man padarė didžiulį įspūdį. Dėkoju ir visiems šunims, kurių istorijas sužinojau.

Apie autorius

Gregas Kincaidas, kai nerašo, dirba šeimos teisės advokatu. Jo specializacija – skyrybų teisė ir taikinamasis tarpininkavimas. Jis gyvena vieniemyje Rytų Kanzase su žmona, trim arkliais, dviem šunimis ir dviem katėmis.

Turinyš

Prologas	5
1 skyrius	10
2 skyrius	24
3 skyrius	31
4 skyrius	50
5 skyrius	60
6 skyrius	66
7 skyrius	80
8 skyrius	90
9 skyrius	95
10 skyrius	100
11 skyrius	105
12 skyrius	113
13 skyrius	115
14 skyrius	119
Autoriaus pastaba	123
Padėka	123
Ypatinga padėka	125
Apie autorių	125

Artėja gražiausios metų šventės ir kiek kitokiam nei visi Todui į galvą šauna puiki mintis – juk būtų nuostabu vienam prieglaudos šuniui suteikti pastogę bent Kalėdoms. Viskas būtų šaunu, bet Todo tėčiui šioji idėja sukelia daug skaudžių prisiminimų ir jis bijo, kad sūnui irgi netektų kentėti. Tik ar tikrai viskas tik dėl to?

„Šuo vardu Kalėdos“ – nors ir pirmoji amerikiečių rašytojo Grego Kincaido (g. 1957 m.) knyga, tačiau jau ekranizuota. Ši knyga – tai ne tik jaukus kalėdinis pasakojimas, bet ir istorija apie nuoširdų tarpusavio žmonių ir šuns ryšį bei drąsą būti savimi.

Redaktorė **Giedrė Kmitienė**
Korektorė **Goda Baranauskaitė-Dangovienė**

Maketavo **Miglė Dilytė**

Tiražas 3500 egz.

Išleido leidykla „Nieko rimto“
Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius

www.niekorimto.lt

Spausdino UAB BALTO print
Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

Nors Todui dvidešimt, jis nėra toks kaip visi jo amžiaus vaikai. Jis vis dar gyvena su tėvais, nestudijuoja ir neina į darbą, tačiau labiausiai už viską mėgsta rūpintis gyvūnais. O pats didžiausias jo troškimas – iš prieglaudos pasiimti šunį Kalėdoms.

Todo tėtis Džordžas mano, kad sūnui pats metas išmolti būti savarankiškam ir šis Todo sumanymas tikrai galėtų prie to prisidėti. Bet vis dėlto... Skaudūs išgyvenimai vis dar persekioja tėtį ir trukdo suprasti, kokį sprendimą reikėtų priimti.

Bet tada jų gyvenime atsiranda Džeikas – juodas romus Labradoro retriveris mišrūnas – ir šioje istorijoje nutinka begalė kalėdinių stebuklų: kai kurie randa savo išsvajotus namus, kai kurie – geriausius draugus, o dar kiti – save.

